

Bijvoegsel aan DEN POSTRIJDER

van den 18 April 1903, N° 46.

Sinds wanneer rookt men Tabak ?

Reeds lang voor dat Columbus Amerika had ontdekt, werd in dit werelddeel, door de inboorlingen, tabak gekweekt en verbruikt.

Toen Columbus, in 1492, op Cuba en Haiti landde, zag hij dat de bewoners daar eiland tabaksvollen met een matig ontwikkeld (sigaren dus in den meest primitieven vorm), of ook wel fijn gesneden tabak uit rijken rookten; ook Cortez vond bij zijne verovering van Mexico in 1518, daar eens zeldzame gewoonte in zwang.

De naam van Tabak, is, naar men meent, afgeleid van dien naam van het eiland Tabago of van de Midden-Amerikaansche provincie Tabasco.

Spanjaarden brachten den tabak in 1511 uit Amerika naar Europa over.

Merks in 1558 werd het eerste tabakzaad in Portugal gezaaid.

De Fransman Nicot, naar wien de tabak ook Nicotianisch kruid heeten wordt, was de invoerder ervan in Frankrijk.

Althans welk werd de tabak hier niet gekookt, maar alleen als ge-esmield gebruikt.

Het rooken werd eerst in het midden der 16de eeuw in Spanje ingevoerd, terwijl dit in Engeland in 1568 plaats had, en wel door Francis Drake en Walter Raleigh.

Turkije en Arabië maakten in het begin der 17de eeuw met den tabak kennis.

Nadat in 1616 de eerste tabak in Nederland was geplant, volgden weldra ook Engeland en Duitschland.

De tabak werd reeds zeer vroeg, namelijk in het jaar 1601 naar Java overplant.

Ook bij Chinezen is het tabak rooken in zwang, zonder dat men den ouderdom dier gewoonte aldaar heeft kunnen vaststellen.

Zoals men weet, bestonden in Europa aanvankelijk sterke vooroordeelen tegen het gebruik van tabak; er werd den tabakrookers in Rusland zelfs met de straf van het afsnijden der oren en bij herhaalde overtreding met den dood bedreigd.

Om danks dien tegenstand, om het gebruik des tabaks steeds vroeger af te nemen, en om te verhoeden dat het gebruik daarvan verspreid worden zou.

Laat ons ten slotte nog vermelden, dat het de Spaansche stad Sevilla was, waar de eerste fabriek van snuittabak werd opgericht.

Levensregels.

Wilt gij lange dagen leven
In tevredenheid en vreugd
'k Wil een goeden raad u geven
Die voor elk en altijd deugt.

Vlucht met zorg de minsten zonden,
Hebt een kuisch en vroom gemoed,
Hebt geen vrieke er op gevonden
Wascht het uit met grooten spoed.

Uwen God zult gij beminnen,
Dienen vroom en bijzand,
Met veel eenvoud Hem beminnen,
Lijk een kind zijn vader mint.

Met getrouwheid zult gij dienen,
Elk in uwen levensstaat,
Om Gods zegen te verdienen,
Werken, bidden vroeg en laat!

Ook den naasten zult gij minnen,
Klein en groot en arm en rijk,
Om gezamenlijk te winnen,
Een plaats in 't hemelrijk.

In de vreugd en in de smarte,
Houdt de blik gericht op God,
Want Hij heeft een vaderharte,
En schikt het best ons lot!

Wilt gij lange dagen leven,
In tevredenheid en vreugd,
'k Wou den besten raad u geven
Die voor elk en altijd deugt.

DE PAD.

ALS er één dier op aarde miskend werd en nog wordt, dan is het de pad. Schrijft de heer Duyzend in 't N. v. D. D. » Over het algemeen denkt men, dat dit allernuttigste dier vergiftig is, waarom de pad niet ook vogelvrij is verklaard; altijd door de onwetenden. Mogen velen door lezing van deze regels de pad op hare juiste waarde leeren schatten.

Gelijk men weet, heeft de pad veel van een kikvorsch; zo is alleen wat sterker en lomper gebouwd, en hare sprongen zijn van weinig of geen betekenis. Bovendien is haar bek geheel tandloos.

De gewone pad is leelijk van kleur, grauwwachtig getint, soms overgaand naar vuilrood of groen, en komt in geheel Nederland voor, op vochtige plaatsen. Tegen den avond komt zij tevoorschijn om haar voedsel te zoeken, dat bestaat uit tal van insecten, slakken, wormen, enz. Ieder tuinier dient in zijne broeibakken er eenige padden op na te houden, gelijk de Engelsche tuiniers ook reeds lang doen; want zij verdelgen zeer vele voor de planten schadelijke insecten.

De gewone pad laat des nachts een knorrend geluid hooren. Nooit vernam ik dit sterker dan een dertigtal jaren geleden op Schiermonnikoog, waar tal van padden waren. Tegen het vallen van den nacht overstemde dat geluid bijna het ruischen der zee. Het is alleraardigst, te zien hoe handig de pad een vlieg vangt. Zij nadert haar prooi tot op ongeveer 10 centimeters,

en plotseling is de vlieg verdwenen; dit gaat zoo snel, dat men niet kan waarnemen of de tong zoo ver wordt uitgestrekt tot de vlieg vastgeklemd wordt, of dat deze opgevoerd wordt.

De gewone pad legt hare eieren in het water. Deze drijven niet, gelijk bij de kikvorschen het geval is, maar zinken naar den bodem. Na 14 dagen komen de larven tevoorschijn, welke door kieuwen ademen, die evenwel reeds den volgenden dag verdwijnen. Binnen twee maanden heeft de larve hare gedaanteverwisseling volbracht en gaat landwaarts.

Om danks hare vruchtbaarheid, kan de pad wel een jaar lang zonder voedsel blijven en tevens met een minimum hoeveelheid lucht voedsel; van daar de legende, dat men soms in het binnenste van een steen een levende pad heeft aangetroffen. Want de pad verschuilt zich steeds des daags onder steenen of in holen, en loe licht kan een dergelijke schuilplaats door het een of ander geruis tijds worden afgesloten? Heeds vroeg in het voorjaar verlaat de gewone pad de plaats, waar zij haar winterslaap heeft gehouden, en begint haar nuttig werk met het verdelgen van insecten.

BOETSTRAFFELIJK RECHTBANK VAN NAMEN. DE REISDUIVEN ZIJN GETEMDE DIEREN EN GEENE HUISDIEREN.

IN de eerste dagen der maand Augustus van verleden jaar, schreef de »Etoile» dat er talrijke en herhaalde klachten aan het parket van Namen gestuurd werden door duivenkokers die beweerden dat hunne duiven gevangen werden na het loslaten door duivenliehebbers van Namen, en omstreken.

Huizezoeken werden gedaan bij vier duivenkoollieden dezer stad; de genaamden Denis Fachamp, Herman Lazaron, Adrien Ganhy en Jean-Baptiste Martin. Het onderzoek der politie deed 197 duiven ontdekken; deze werden meegenomen.

Eenige ervan droegen ringen, andere waren getekend en daarom werden de vier koollieden voor de boetstrafelijke rechtbank gedaagd als verheilers. Op de rechtszitting verklaarden de beschuldigen dat zij de duiven van verscheidene lieden hadden gekocht en hielden staande dat zij ter goeder trouw gehandeld hadden.

De verdediging, vertegenwoordigd door Mrs Pirson, Sainttraint en Capelle, trachtte te bewijzen dat er hier van geene verheiling kon sprake zijn, vermits de duiven niet gevangen waren door tuigen die men » ferrants » noemt.

Artikel 564 van het Burgerlijk wetboek zegt inderdaad: » De duiven, konijnen, visschen, die in een bok, kot of vijver van een ander komen, hooren dezen persoon toe, indien die dieren niet arglistig bijgelokt werden. »

Daar de » ferrant » niet gebruikt werd, waren de duiven vrij de hokken ingekomen van de personen die ze verkochten en bestond er aldus geene wettelijke verbod.

Dit stelsel werd hevige bestreden door Mrs Pépin, substituu van den Procureur des Konings. De achttbare wetsverteerder, zich steunend op talrijke rechterlijke beschouwingen, trachtte te bewijzen dat de duiven waarover sprake, niet de duiven zijn die men bedoelt in artikel 564 van het burgerlijk wetboek; dat zij huisdieren zijn en geen getemde dieren en dat bij gevolg de personen in wier hokken zij gekomen waren te niet mochten bewaren noch aan andere lieden afstaan.

Na de zaak in overweging gehouden te hebben, heeft de rechtbank zaterdag haar oordeel geveld, stevig en geïrond, waarbij zij de vier beschuldigen van alle vervolging ontslaat. DE REISDIJVEN IS DUS EEN GETEMD DIER EN GEEN HUISDIER. Dat onze duivenmelkers het zich voor gezegd houden.

Dierenbeschermers

ALLERLEI.

VOOR DE DIEREN. — 1. Kanarie en andere vogels in kooien mogen niet onbeschadigd in de hoo hangen. Goudvisschen, enz. moeten in half zoutkruis blijven.

2. Paarden en andere dieren, die wachten moeten, zette men in de schaduw.

3. Laat bij veldtochten uwen hond thuis.

4. Geef aan de reukdieren okkappen en netten, opdat zij door insectensteken geene grootte pijn lyden en voor u nog grooter nadeel daarvan voortvloet.

5. Wrijf uwe dieren in ter beschutting tegen kwelende insecten.

6. Kort den staart van 't paard niet af, dat is een wrede diens der mode. De staart is het natuurlijke middel tot afweering der insecten.

7. Wasch uwe trekkieren na elken grooten rit de oogen en neusgaten met eens schoone, in water uitgedrukte spons, dat doet het dier goed.

8. Geef aan het paard een ouden stroo-hoed tegen de zonnestralen; daardoor voorkomen men ziekten bij het paard, die ook u nadeel toebrengen.

9. Erlarm u over den kettingbond. Geel hem steeds vers water, zet het bok op een beschaduwde plaats, zorg voor grootst mogelijke sindelijkheid en beschut hem tegen ougdierde.

— GOED MIDDEL OM FLESSCHEN TE SPOELEN. — Flesschen spoelen met loodballietjes is een gebrugg systeem, omdat er dikwijls oeder in de flesschen korreltjes overblijven en lood is zeker schadelijk voor de gezondheid. Men zuivert beter de flesschen met stukjes van

eierschelpen of met zoutwater, daarna spoelt men ze nog eens met zuiver water.

— LIJNWAAD MET KATOEN GEMENGD. — Om te zien of men u in plaats van echt lijnwaad een lijnwaad met katoen gemengd in de hand steekt of gestoken heeft, kunt gij het volgende, zoo eenvoudig als gemakkelijk middelje, aan-enden. Men hoeft er enkel een drupke inkt te laten opvallen; loopt de inkt stroeps-gewijs in twee tegenoverstelde richtingen uiteen, 't is een teeken dat er katoen in het lijnwaad is; spreidt hij echter in alle richtingen uit, 't is een teeken dat gij echt waar of zuiver lijnwaad hebt.

Is het doek soms niet stijfsel toebereid, dan moet gij het eerst doen verdwijnen met het duchtig te wrijven.

DITJES en DATJES.

Vierkens stapte op den tram en vond nog juist een plaatsje leeg. Toen hij goed gekeken was, sprak hij in zichzelf: — »Zie, moest ik nu binnen komen, dan zou ik geene plaats meer hebben.

Hollandsche neheid. — Het dorp had pas een stoomtram gekregen, maar de inwoners waren daarmee over het geheel niet ingenomen, de neheid, waarvoor het door vermaard was, werd naar hun gevoelen er door geschied. Maar de tram was toch een gemakkelij middel om naar de naaste stad te komen. Om die reden stapte ook een oude vrouw over hare bezwaren heen en ging op een goeden morgen in den tram zagen zitten.

Zij was echter zeer verontwaardigd toen de conducteur om geld kwam vragen.

— »Wat! sijn zij uit. Moet ik nog betalen? Nu, dan moet gij zeker zijn, dat ik uwe lelijke rijtjels voor het laatst gepoetst, hoor!

Het vrouwe had namelijk tweemaal in de week het tramspoor voor hare wasing netjes gepoetst!

Soep geuoeg. — Op een brulofsfeest sturte een o-handige keukenmeid een geveel bord soep op het zijden kleed der bruid.

— » Wel hemel dat is zonde! » riepen al de gasten uit.

— » Och, 't is zoo erg niet! » zei de meid, » in de keuken is er nog soep geuoeg. »

Vrouwen zijn voor of tegen het huwelijk. Maar getrouwd wilen ze toch allemaal zijn. Meuge verlovingskaari is een doodsbrieff voor levensgeluk.

Door 't sparen Vergaren Vermijd men den nood, Veel greintjes, Veel kleinjes, Die maken een groot.

— Kort van keuzen. — Zak. — Zeg, Dik, hebt gij mijnen brief ontvangen? Dik. — Dien brief, waarin gij mij die honderd frank terug vroegt? Zak. — Ja. Dik. — Nees, ik hem niet ontvangen.

Men vraagt alles van het geld: geluk, vrede, verstand, vermaak; de beste tooneel-speler cogtans kan niet al de rollen spelen.

Van haat tot liefde is een lange weg; van liefde tot haat — soms een enkele sprong.

Drie dingen zijn gevaarlijk op de wereld: vuur, water en de vrouwe.

Wat is de liefde? — Eene loterij, waar elk een briefje van neemt en niemand winst. Een minnebrief is een wissel op zich; Men moet hem altijd betalen, het is gelijk in welke munt.

Het huwelijk is 't oudemaddekenshuis der liefde.

BOEKENIEUWS.

KOMT VAN DE PERS. De geboelonthouding en de TOEKOMST ONZER MATIGHEIDSBEWEGING.

DOOR KENNEDY J.-B. SANDEN. INHOUD. — Een werk dat tellemoed pleegt. — Wat gedaan? — Het Matigheids-ontschep. — Eene Wederwraak. — Wat nu? — Vreemdeoorlog. — De Katholiek-Kerk en de Geboelonthouding. — Het woord is aan de Dokters. — Iedere Broodrovers? — 't Vloekt met onze zeden. — De mensch heeft toch een prikkel nodig! — Mijns besluit. — Nawoord.

Dit boekje wordt verkocht ten voordele van het Sint-Jansgenootschep en het Berchmansgenootschep.

PRIS: 1 x mplaar fr. 0,25 Rot. 0,12 s/12 exemplars fr. 2,05 » 1,53 50 id. » 2,00 » 1,50 100 id. » 15,00 » 6,50

Uit de geschiedenis van een Werkmanskind, strooibriefje voor kinderen die hunne eerste H. Communie gaan doen.

PRIS: 25 exemplars fr. 0,25 Rot. 0,12 s/50 id. » 0,40 » 0,20 100 id. » 0,70 » 0,35

B-stellingen te doen BERCHMANSHUIS, ST-TRUIDEN. M. W. — Bestellingen voor het Buiteland moeten vergezeld zijn van het bedrag van den postwinstel.

A VENDRE

excellente Piano. Voir étalage JOS. VREYEN-DELVAUX, Fabricant de meubles, rue de Maestricht 60.

BIJ OPHOUDING VAN LANDBOUW. TE KOOP

eene nieuwe dubbele kar van 11 centimeters. Adres: Robert VANDEVELDE te Hax.

Perdu

Jeu de 2 April, un chien noir, queue noire, pi de blancs. TILKIN-GOLSON, marchand termé.

LIBRAIRIE M. COLLE, A TONGRES. Timbres-poste pour collections.

A la Ménagère.

SOCIÉTÉ AN^o DES GRANDS MAGASINS.

Vict. Mallieux

9, rue Cathédrale, — 14, rue Florimond LIÈGE.

Caloritères à feu continu.

La Tortue, — Le Régulateur Liégeois, — Le Cratère, — Le Salamandre, — L'Universel, — Le Perfectionné, — Le Lucifer.

Poêles américains, — Poêles colonnes, Poêles vases, — Poêles simples, Poêles quintes, — Poêles repousseuses, Poêles diables, — Poêles buff ts, Poêles à pétrole des maîtres marques, RACS ET SEUX A CHARBON, — PUISSONS. Ateliers de construction et de réparation ENTRÉE LIBRE.

MOEDERS.

Houdt gij aan uw kind, Houdt gij aan zijn leven,

Beproeft alchts gedurende eene maand de uitsluitelijke leefregel van den » Aliment Delacre » (phosphaten en melk behoudende) en gij zult voortgaan.

Hij wordt boven al de voortbrengselen van denzelfden aard geplaatst, omdat hij phosphaten behoudt welke men zich gemakkelijk kan toegenogen en ook beter in passende hoeveelheid, terwijl meest al de andere voedsels voor kinderen er geen behouden.

De ontleding van het vrouwenmelk bewijst dat er beter noodig is in het voedsel van kleine kinderen.

De Aliment Delacre heeft wonderen voortgebracht bij kinderen waarvan den staat geheel wanhopig was;

HIJ HEEFT ZE GERED.

Het is met honderden dat men reeds de **WONDERBARE GENEZINGEN** teit.

De geneesheren zijn eenstemmig om het gebruik van den Aliment Delacre te bevelen.

Het fabriek Delacre heeft ontfelbare bewijschriften ontvangen waarin de vurigste dankbaarheid blijkt.

Stalende franco gestuurd tegen 35 centimes in postzegel. (Validig adres a. v. k.)

DELACRE et FILS (leversars van den Koning en van het Hof) **VILVOORDEN** (bij Brussel)

Verkrijgbaar bij de apothekers, drogist en bij de ...

BELANGRIJK BERICHT.

Ten gevolge van den steeds toenemende verkoop onzer wereldberoemde

GRAMOPHONE met onbrekbare ebonietplaten

hebben wij wederom NIEUWE MODELLEN ingevoerd en hebben wij van af 20 October 1902, de prijzen onzer toestellen **belangrijk verminderd.**

The Gramophone & Typewriter Limited

TELEFOON 4484. 111 & 113, HEN: GOUWENLAAN, Brussel.

Catalogus en nieuwe Prijs-courant op aanvraag.

Men wachte zich voor waardeloos namaaksel en eise e op onze toestellen en platen ons wettig gedepeerd fabrieksmerk. Gehoorzaal open van 9 ure 's morgens tot 7 ure 's avonds.

THERMOGÈNE

is de best werkende en terzelfdertijd de gemakkelijkste remedie om te genezen:

VALLINGEN RHUMATISM

RUGPIJN, STIJVE HALS

KEELPIJNEN, ZENUWPIJNEN, STEKEN IN DE ZIJDE

Gebruiks-aanwijzing. — Deze bestaat eenvoudiglijk in het onploegen van het blad wate en het leggen op de plaats waar men pijn voelt. De enige voorzorg die men moet nemen is dat de wate goed op de huid houde, dit is eene vereishte voor de goede werking. Indien men eene spoedige en energische werking verlangt, moet men de wate besproeien met zijn of lauw water alvorens te op te leggen.

BELANGRIJK BERICHT

Leat niet toe dat een verkooper u eene namaking of eene nabootsig geye, onder het slechte voorwendsel, bijvoorbeeld, dat hij voor het oogienlijk geenen THERMOGÈNE heeft. Indien dese weinig delikate verkooper er belangt bij heeft u een namaaksel te doen aannemen, hebt gij er belangt bij voor uw geld, het echte produkt te krijgen.

De doos, fr. 1.50; de halve doos, fr. 0.80. — Wordt verkocht in alle apotheken.

GROOTE MAGAZIJNEN F. WYGAERTS

BRUSSEL, 41-53, ANSPACHLAAN, 45-47, BRUSSEL.

E enig assortiment van alle versche eetwaren, die in de samenstelling van een middagmaal voorkomen

Oesters, Visschen, Gevogelte, Wild, Vroeg fruit, Uitgekoezene fruit, Nagerechten, enz.

OPGELEGDE EETWAREN, CHOCOLADEN, FINE WIJNEN, LIKEUREN.

Prijs-courant alle maanden afgekondigd.

Bijzondere dienst van inlichtingen en verzorgde verzoedi- gen voor de provinci.

Extrêmeuse centrifuge Germania

De hoogste belooningen in de tentoonstellingen. Grote gouden medaille te Sint-Petersburg in 1889 (hoogste onderscheiding; er waren 24 medekampers). — Goude medaille in de Wereldtentoonstelling te Parijs 1900.

INRICHTING VAN MELKERIJEN volgens de laatste en meest verbeterde toestellen. — Aanbevelingen in alle landen. Een groot getal in werking in al de gewesten van België.

Maaktijnen en Zichtmachinen. — **Binders « Adriaan »** Twee eerste prijzen in den practischen prijskamp te Hasselt in 1900. — Grote prijs in de Wereldtentoonstelling te Parijs in 1900.

Hooimachinen « Les Cultivateurs du Hainaut. » Eerste prijs in den practischen prijskamp te Hasselt in 1900. ZAAIUITJEN « HALLENSIS » EN BEKANNIJKE AARDAPPELPLANTJEN EN UITROEVEN.

Gouden medaille in de Wereldtentoonstelling te Parijs 1900. **Dorschmachinen** met stoom, met strooipers en ophaalmachinen; Het werktig der toekomst. DORSCHMACHINEN met manege, met petrolmotor, met de hand en treedorschmachinen.

Wanmolens, graanruizelaars, strooivijders, soortelstijders, koekbrekers, maal molens, ploegen, grondbrekers, eggen, enz., allen volgens de laatste en meest volmaakte stelsels. — Allelief landbouwwerktuigen en tot alle gebruik.

Franz BILLÉN te Borgloon.

Hoofdagent voor de provincie Limburg. Prijs-couranten worden franco op enkele aanvraag verzonden.

SIGAREN.

Alle goede kenners zijn het eens om te verklaren dat de sigaar: **La vista Sumatra** de beste, de puikste en goedkoopste is welke tot heden vervaardigd is geweest. Idedelbaar format, nieuw model, kostijns van 100. Franco verzonden tegen terugbetaling van 13 fr de 500 en 25 frs. de 1000.

N.B. — Men verzendt 5 sigaren als staal tegen 0.20 centimes in postzegels.

Pierre Gosseye-De Batselier

Geeraardsbergen, 10, Hunneghemstraat, 10, Geeraardsbergen.

Bekwame schrijfwerkers

Alle maten de reuiter, occupé par Monsieur BRILL-BAUMONT, rue Corneille N° 25 Tongres. — Visible les mercredis de 10 à 11 h.